

cripsisse possunt jurisdictionem absolvendi impeditos hujusmodi, sine onere, quod reo imponere debeant obligationem sistendi se Papæ, vel ejus legato, prout post Navarrum notat Layman, loc. cit. num. 6, lib. I, tr. V, p. II, cap. VI, num. 6.

377. *Solvitur instantia.* — Nec refert, quod contra Bullam Cœnæ nulla fieri queat præscriptio juxta dicta n. 90. Quia obligatio, qua tenetur episcopus impeditis ire Romam injungere, ut cessante impedimento illuc se conferant, non est a Bulla Cœnæ, sed a SS. canonibus, num. 373, citatis, contra quos bene valet præscriptio.

378. *Referuntur in compendio impedimenta adeundi Papam atque declarantur.* — Quæritur III. Quænam censeantur in jure esse impedimenta adeundi Papam? Resp. esse septemdecim, quæ inter alios singillatim declarantur a Sylvestro ꝑ. *Absolutio* 4, n. 3 et sequentibus versiculis comprehenduntur.

Regula, mors, sexus, hostis, puer, officialis, Deliciosus, inops, ægerque, senesque, sodalis, Janitor, adstrictus, dubius, causæ, levis ictus, Debilis: absolvi sine summa Sede merentur.

379. Ex his ly regula, denotat regulares, qui per suum superiorem absolvendi sunt; prout in religionis favorem, et ut evagandi materia subtrahatur, habetur statutum, c. *Monachi*, 2, et c. *Cum illorum*, 32, de *sentent. Excommun.* Intellige, nisi excessus illi sint difficiles ac enormes, ut ibid. subditur.

380. Ly mors denotat mortis articulum, de quo habetur c. *Non dubium. de sentent. Excommunicat.*, et alibi. Per ly sexus denotantur mulieres: nam hæc ob fragilitatem sexus impediuntur a longis itineribus. Deinde ly hostis significat habentem capitales insidias, ob quas metu mortis, aut alterius gravis damni sibi ab hostibus inferendi prohibetur ab itinere ad Sedem Apostolicam. Et hi proinde possunt absolvi ab episcopo, ut habetur, c. *de Cætero*, et c. *Ea noscitur. de sentent. Excommun.* Adde pueros, senes, ægros, debilesque, ut habetur, loc. cit., juncto c. *Quamvis*, et c. *Pueri*. eod.

381. Porro ly officialis indicat eum, qui in causa percussione clericum arcendo turbam casu fortuito (non tamen absque omni culpa); clericum percussit. Huc adde janitorem seu ostiarum, sub prætextu sui officii clericum male percipientem: nam uterque absolvi potest ab episcopo, nisi forte cleri-

cum graviter vulneras et, ut dicitur c. *Si vero*, il. 1, de *sentent. Excommun.*

382. Ly deliciosus, loquitur de delicatis, id est, de his, qui magnæ sunt potentia, simulque N. B. ita delicati, quod laborem veniendi ad Sedem Apostolicam nequeunt sustinere ut explicatur, c. *Mulieres, de sent. Excommun.*

383. Per ly inops insinuatur pauperes, seu inopia impediti, quominus Romanum Pontificem possint adire, ut dicitur c. *Quamvis, de sentent. Excommun.* Nec obstat, c. *Ea noscitur*, eod., ubi pauperes jubentur Sedem Apostolicam adire, Resp. enim cum Glossa hic, in priori loco sermonem esse de iis, qui tanta paupertate laborant, ut ad Curiam ire non possint: in posteriori vero textu sermonem esse de his, qui possunt ire, licet pauperes sint.

384. Ly sodalis in causa percussione clericum importat clericos viventes in communi, et in una domo vescentes, et sub eodem tecto quiescentes; qui pariter ob mutuum percussione possunt ab episcopo absolvi, nisi forte atrocitas facti poenam graviores expectet, ut habetur c. *Quoniam. de vita et honestat. cleric.*

385. Ly adstrictus denotat obligatos seu subjectos alterius potestati: ut sunt servi, qui non sunt sui juris; item filii familias. Nam hi non possunt ire Romam invit dominis, vel parentibus, atque ideo ab episcopo possunt absolvi, arg. c. *Mulieres*, et c. *Relatum de sentent. Excommun.*

386. Per ly dubius rursus in causa percussione clericum, insinuatur ille, de quo publica fama est, quod verberavit clericum: nam hic ad arbitrium episcopi de hoc (si id neget) vel debet se purgare, vel ab ipso ad cautelam absolvi. Ita habetur c. *Cum desideres. § Secundo de sentent. Excommun.*

387. Ulterius per ly levis ictus, intelligitur levis percussio clericum; nam excommunicatus pro levi manu injectione in clericum potest per episcopum absolvi, arg. c. *Pervenit*, eod.

388. Tandem per ly causæ, intelliguntur aliæ justæ excusationes, quibus quis ab itinere ad Sedem Apostolicam amplectendo pro obtinenda absolute, rationabiliter excusatur arg. c. *de Cætero. de sentent. Excommun.*, ibi: Alias iustas excusationes. Quæ quia possunt esse multiplices, in iis dijudicandis stabitur arbitrio boni viri, arg. c. *de Causis de Offic. Delegat.* Plura de his omnibus Sylvester, loc. cit., et alii.

389. *Inter quæ juxta aliquos etiam frequentia casuum est.* — Porro ad hoc ultimum reducitur ab aliquibus nimia frequentia Casuum, ob quam posse episcopum absolvere a casibus Papalibus, docent plures doctores, ut Pirhing, h. t. n. 42. Lavman, in *Conclusionibus canonicis*, concl. 73, et Henricus Wagnereck, in c. *Licet. de Offic. vicarii*, in 6, cujus doctrinam etiam refert Gobath, tract. VII, *Theolog. experim.*, num. 371, in Appendice. et alii. Siquidem, ut loquitur citatus Pirhing, cum ob nimiam frequentiam et multitudinem absolvendorum, adsit necessarium et videns impedimentum eos mittendi Romam ideo tales casus Papales fiunt episcopales, quamvis majoris securitatis gratia aliqui episcopi talem potestatem a Papa petere soleant.

390. Adde verba citati Wagnereck a citato Gobath, relata et approbata quæ sic sonant. « Quod ad episcopos Germaniæ attinet, recte meminisse jubet Layman, loc. cit. n. 73; doctrinæ, quam doctores uno ore non solum tanquam æquum, verum etiam necessarium tradunt, Casus Papales ob nimiam frequentiam, vel impedimentum adeundi Papam, fieri episcopales. Quod vel maxime locum habet circa hæreticos in Germania; imo et in aliis casibus: ut confidenter existimem cum eodem Laymano, securitatis esse potius, quam necessitatis, si episcopi Germaniæ potestatem absolvendi hæreticos, quantumvis notorios a Pontifice specialiter petant. » Hactenus citatus Henricus Wagnereck.

391. *Contrarium est verius.* — Verum quamvis ob impedimentum adeundi Papam episcopo potestatem absolvendi ab hæresi, et aliis casibus Bullæ Cœnæ attribuamus cum communi aliorum, juxta hactenus dicta a num. 371, tamen ob frequentiam casuum id asserere non audemus, cum huic aliunde satis cautum sit, hoc ipso, quod Germaniæ, et aliis remotioribus episcopis soleant dari speciales facultates a dictis casibus absolvendi, prout jam supra num. 367. diximus.

392. *Bulla Cœnæ non potest non recipi.* — Pariter non approbamus fundamentum, quo ad propositum utitur Martinus Becanus (a Laymano proxime citato relatus) 2, 2, cap. xv quæst. 2, n. 6, dicens, Bullam Cœnæ Domini in multis Germaniæ partibus non esse usu receptam; cum juxta dicta a n. 81, Cœnæ Bulla licite non possit non re-

cipi, et nulla contra illam consuetudo aut præscriptio legitime fieri valeat.

393. *Impeditus personaliter adire Papam, non tenetur mittere procuratorem, aut scribere pro absolute.* — Quæritur IV. An quis in casu, quo impeditus personaliter adire Papam, teneatur mittere procuratorem, vel scribere ad sacram Pœnitentiariam pro obtinenda absolute a censuris Papæ reservatis? Resp. Negative cum Diana, loc. cit. *Resolut. 24, § Nec in tali casu.* Barbosa, part. 2, de *Offic. et potestat. episcop.* *Allegat. 41*, num. 7. Bassæo, ꝑ. *Absolute*, num. 30. Sanchez, lib. II, *Moral.*, cap. XIII, num. 14. Palao, de *Fide*, tr. IV, disput. 4, pun. 7, § 5, num. 7, cum communi aliorum. Ratio est, quia jura solum exigunt, ut reus personaliter adeat Papam, seu ut Apostolico conspectui se præsentet; ergo si hoc non potest, ad aliud a jure non impositum minime tenetur.

394. Hinc Navarrus, cap. xxvii, *Manualis*, num. 90, ad 5, tum. recte inquit: Justum habet impedimentum is, qui ire non potest, licet pro absolute mittere possit, non enim ad id jus obligat, sed vult, ut, si possit, vadat. Hæc ille. Cum igitur, ubi lex non aggravat, neque nos aggravare debeamus, dicendum restat, quod laborans impedimento personaliter adeundi Papam, non teneatur mittere procuratorem, vel epistolam ad S. Pœnitentiariam pro absolute: quamvis in praxi hoc posterius observari dicatur, præsertim in locis ab Urbe parum distantibus, atque ad majorem quietem et serenitatem conscientia recte fiat, ut observant doctores apud citatum Dianam, *Resolut. 25. assert. 3.*

§ VIII.

DE POTESTATE ABSOLVENDI AB HÆRESI, ET ALIIS CASIBUS PAPÆ RESERVATIS COMPETENTE ALIIS CONFESSARIIS PRÆsertim TEMPORE JUBILEI, ET IN MORTIS ARTICULO.

395. *Impeditus personaliter adire Papam potest secundum aliquos a quovis confessario absolvi.* — Quæritur I, an impeditus adire Papam possit a quocunque confessario absolvi a casibus Papalibus, etiam ad hæresi? Resp. Duplicem esse circa hoc opinionem doctorum. Et quidem affirmativam tunc Palao, de *Fide*, tr. IV, disp. 4, pun. 3, § 5, n. 4. Bart. Loth, et Vericelli, a Diana, cit.

part. 12, tract. *de Conclavi. Resol. 24*, § Sed hic oritur, relati. Rationem dant, quia sacerdos potest absolvere in mortis articulo; sed in jure æquiparatur perpetuum impedimentum, et articulus mortis, juxta n. 372, et c. *Eos qui de sentent. Excommun.* in 6, ibi: Eos qui a sententia canonis, vel hominis (cum ad illum, a quo alias de jure fuerant absolvendi, nequeant propter imminentis mortis articulum, aut aliud impedimentum, pro absolutionis beneficium habere recursum) ab alio absolvuntur.

396. *Contrarium est verius.* — E contra sententiam negativam, videlicet, quod simplex confessarius absque alia potestate, aut delegatione sibi facta, nequeat extra verum articulum mortis absolvere a casibus Papalibus, non obstante impedimento adeundi summum Pontificem, cum aliis a se citatis veriore censeat Barbosa, part. II, *de Offic. et potestat. episc. Allegat. 41*, num. 42. Diana, loc. cit. *Resolut. 25*. Navarrus, cap. xxvii, *Manual.*, num. 90. Ratio est, quia non habet potestatem ad id, nisi in mortis articulo, in quo nulla est reservatio, ut ait concilium Tridentinum, sess. 14, cap. vii. Imo talis potestas absolvendi in casu impedimenti adeundi Papam expresse tantum datur episcopis, c. *De cætero.* et c. *Ea noscitur. de sentent. Excommun.* ergo ea non competit simplici sacerdoti; nam ubi aliquid alicui generaliter prohibetur (v. g. absolvere a reservatis Papæ) quod expresse non conceditur: intelligitur denegatum. Clem. *Exivit.* § *Porro eum. de Verbor. significat.*, cum Concordantiis.

397. *Potest tamen absolvi a quovis confessario, qui etiam episcopum personaliter adire est impeditus.* — Illud certum videtur, quod si habentes impedimentum adeundi non tantum Pontificem, sed etiam episcopum, et alios speciali facultate absolvendi præditos, possit a quovis approbato confessario absolvi, ut bene advertit Tamburinus, *de Casibus reservatis.* cap. xii, § 2, n. 28 et 34, Stoz, lib. II, num. 68.

398. *Episcopus facultatem absolvendi impeditos adire Papam potest aliis delegare.* — Id etiam communiter concedunt, quod possit episcopus potestatem absolvendi a reservatis Papæ, in casu impedimenti adeundi Pontificem alii sacerdoti delegare, sicque ipse absolvere. Ita Bonacina, tom. III, disp. 1, *de Bulla Cænæ*, quæst. 22, pun. 2, num. 24. Ratio est, quia facultas absolvendi impeditos

competit episcopo ratione officii, et vi dignitatis episcopalis; atque facultas, quæ ratione officii, adeoque jure ordinario competit, est delegabilis, ut habetur cap. ultim. *de Officio judicis ordinari.* et amplius explicat Glossa ibid. §. *Casibus*, ergo.

399. Porro talis delegatio potest fieri vel generaliter, vel specialiter. Priori modo fit ea erga vicarium generalem episcopi, vi suæ commissionis generalis. Secundo modo fit illa delegatio adhuc dupliciter, nimirum vel delegando potestatem absolvendi circa casum specialiter oblatum, vel eam delegando circa omnes casus episcopo reservatos: et quocumque modo fiat delegatio, potest delegatus absolutionem impendere. Bonacina, loc. cit. post Sanchez, lib. II, *Moral.* cap. xi, num. 23.

400. *Virtute jubilæi nequeunt confessarii absolvere ab hæresi, nisi specialiter exprimat.* — Quæritur II. An virtute jubilæi, in qua datur confessariis facultas absolvendi a quibuslibet peccatis et censuris, etiam in Bulla Cænæ contentis, non expresso tamen crimine hæresis, censeatur concessa facultas absolvendi ab hæresi? Plurimum iterum circa hoc variant doctores, plerisque eorum partem negativam tenentibus, quos in magno referunt, ac sequuntur Barbosa, part. 2, *de Officio et potestat. episc. Allegat. 40*, num. 31, et Diana, loc. cit. *Resolut. 25*, inter quos etiam sunt Navarrus, cap. xxvii, n. 175; Sanchez, lib. II, cap. xii, n. 10, dicens, esse certissimum; Garcias, p. 11, cap. 10, num. 109. Farinacius, *de Hæresi*, q. 192, n. 63. Azorius, p. 1, lib. VIII, cap. x. q. 12. Fundatur hæc sententia in gravitate, rigorosa reservatione hæresis; unde non venit in generali concessione absolvendi, cum sit speciali nota digna, juxta *Regul. 81, Jur.* in 6, ibi: In generalis concessione non veniunt ea, quæ quis non esset verisimiliter in specie concessurus. Accedit, quod ita observet stylus Curie Romanæ. Imo ita fuisse declaratum a B. Pio V, per motum proprium anno 1572, et rursus a Gregorio XIII ad petitionem inquisitorum Hispaniæ, testantur auctores apud citatum Barbosam. Adde decretum Innocentii X anno 1652, ad supplicationem inquisitoris Toletani emanatum, idipsum declarans, cujus totum tenorem refert citatus Diana.

401. *Alii tamen contrarium docent et probare conantur.* — Affirmativam vero sententiam tenet Filiucius, tom. I, tract. VIII,

cap. x, nu m. 265, asserens, ita fuisse responsum in S. Congregatione anno 1617, occasione jubilæi tunc promulgati, una cum Soto, Corduba, Zerola, Fagundez, et pluribus aliis apud Barbosam citatis; et novissime sequitur Gobath, tract. III. *Quinarii*, n. 248, citans insuper Azorium, Sanctarellum, Cottonium, Lugonem, et alios. Ratio est, quia verba generalia generaliter sunt intelligenda, c. *Quia circa. 22, de Privileg.* simulque favores sunt ampliandi, c. *Odia, de Reg. jur.* in 6. Accedit, quod si Papa a tam generali et favorabili concessione voluisset excipere crimen hæresis, potuisset illud excepisse; prout sæpius crimen hæresis fuisse expresse exceptum, notat citatus Gobath; ergo quando illud non excipitur, datur virtute jubilæi potestas ab eo absolvendi in foro conscientie, arg. c. *Quia circa. de Privileg.* ibi: Cum nihil exceperit, et poterat excepisse.

402. *Etiam solvendo argumenta prioris sententiæ.* — Ad rationes in oppositum num. 100, relatas respondent. Et quidem ad primam respondet Filiucius, loc. cit. licet sit opinio multorum doctorum, non venire in concessione generali, tamen id nullo jure probari, et alioquin viros doctissimos oppositum tenere.

403. Ad stylum Curie Romanæ respondet Diana, part. 1, tract. V, *Resolut. 1.* post Fagundez, quod stylus Curie Romanæ fundatur in probabilitate prioris opinionis, non tamen tollit probabilitatem alterius. Addunt primo, quod stylus Curie varius sit pro varietate Pontificum. Addunt secundo cum pluribus doctoribus, quorum 26, refert Diana, part. 12, tract. *de Conclavi, Resolut. 15*, quod stylus Curie non faciat jus pro foro conscientie, sed tantum pro foro externo obliget.

404. Ad declarationes summorum Pontificum respondet Diana, cit. *Resolut. 1*, quod de illis non constet authentice. Plura circa hoc Georg. Gobath, loc. cit. num. 248, una cum novissime addita Appendice, notans, intrepide a confessariis septentrionalibus hanc sententiam in usum deduci; cum præsertim hæresis in hisce partibus propter suam frequentiam vix sit annumeranda casibus Papæ reservatis, ut scripsit olim Layman, citatus: quamvis oppositam sententiam, saltem in Italia, omnino veram, et certam, ac penitus sequendam existimet Diana, cit. *Resolut. 25. Assert. 2. Quibus non obstantibus.*

405. *Prior tamen sententia est tenenda.* — Resp. Negativam num. 400, positam longa probabilior, imo quasi certam, et in praxi omnino sequendam esse. Idque ob fundamenta ibid. allegata: præsertim vero ob repetitas declarationes cardinalium: quibus addi potest decretum S. Congregationis sub Alexandro VII, editum 15, Maii 1656, illis verbis: Cum crimen hæresis præ cæteris gravissimum speciali nota dignum sit, decrevit, facultatem absolvendi ab hæresi in jubilæis, vel aliis similibus concessionibus non censi comprehensam, nisi præcis verbis concedatur facultas absolvendi ab hæresi.

406. *Solvitur instantia contraria.* — Nec valet in contrarium dicere, non constare authentice de his declarationibus; nam ad hoc patet ex dictis supra n. 366.

407. *In articulo mortis quivis sacerdos a quovis peccato absolvere potest.* — Quæritur III. Quid possint confessarii circa absolutionem ab hæresi, et aliis casibus Papæ reservatis in vero mortis articulo? Resp. I. Possunt absolvere quilibet sacerdotes ab omnibus peccatis, et censuris, etiam hæresi, vel aliis Papæ reservatis quoslibet pœnitentes in mortis articulo; imo etiam in probabili periculo constitutos; dummodo hi de stando Ecclesie mandatis, et satisfaciendo cautionem præstiterint. Ita communis doctorum.

408. *Etiam præsentem legitimum confessario, secundum aliquos.* — Prima pars patet ex eo, quia in mortis articulo nulla est reservatio casuum. Hinc in concilio Tridentino, sess. 14, cap. vii, sic legitur: Verumtamen pie admodum, ne hac ipsa occasione aliquis pereat, in Ecclesia Dei constitutum semper fuit, ut nulla sit reservatio in articulo mortis: atque ideo omnes sacerdotes, quoslibet pœnitentes, a quibusvis peccatis, et censuris absolvere possunt. Ex quibus amplius verbis docet communis doctorum, quod simplex etiam sacerdos, quamvis sit degradatus, excommunicatus, irregularis, apostata, possit absolvere, si non adsit confessarius approbatus, proprius parochus, aut episcopus.

409. *In periculo insuper mortis quivis sacerdos absolvere potest a quovis peccato.* — Num autem hoc præsentem possit absolvere simplex sacerdos, variant doctores, et non pauci negativam tenent: quæ etiam sententia in praxi merito est observanda, ne ob defectum praxis, atque uberius scientiæ, contingat error per simplicem sacerdotem

cum periculo salutis æternæ morituri. Interim etiam tunc, secluso alio erroris, et perversionis periculo, posse simplicem sacerdotem absolvere, probabile censent auctores, quos refert Barbosa, part. 2, de Offic. et potestat. episc. Alleg. 25, n. 79, et Diana, part. 1, tract. V, Resol. 5, et part. IV, tract. IV, Resolut. 161. Ratio est, quia concilium Tridentinum nullas apposuit glossas et limitationes de absentia vel præsentia proprii parochi, aut confessarii approbati, sed loquitur absolute; ergo neque nos debemus limitationem apponere, aut favorem pro eo articulo amplissime fidelibus præstitum restringere.

410. *Cautione tamen præstita de stando Ecclesie mandatis, et præstanda satisfactione.* — Secunda pars responsionis n. 407 datæ, quæ hoc extendit ad probabile periculum mortis, est communior doctorum apud Barboeam loc. cit. n. 81; Dianamque, part. I, tract. de Conclavi, resol. 32, qui plurimos alios citant. Ratio est, quia licet in rigore sit differentia inter articulum et periculum mortis (nam articulus mortis proprie dicitur quando ex ægritudine prudenter timetur mors: periculum vero mortis, cum datur occasio, in qua frequenter homines pereunt, ut in conflictu bellico, in periculosa navigatione, et hujusmodi) in præsentia tamen materia idem est articulus mortis, et probabile periculum ejusdem: nam morale periculum in malis ita existimari et vitari debet, sicut eventus ipse, juxta illud Ecclesiastici, III: Qui amat periculum, peribit in illo.

411. Tertia tandem pars, dummodo de stando Ecclesie mandatis, etc. Constat imprimis ex Bulla Cænæ Domini, ibi: « Nisi in mortis articulo constitutus, nec etiam tunc nisi de stando Ecclesie mandatis et satisfaciendo cautione præstita absolvi possit. » Concordat c. de Cætero, c. Ea noscitur et c. Quamvis, et c. Quod de his, de Sent. excom. ubi præcipitur, ut absolutis tempore infirmitatis, vel ob aliud impedimentum adeundi Papam, sub juramento injungatur, in cessante impedimento vel infirmitate, ad Apostolicam Sedem, vel ejus legatum accedant, mandatum ipsius humiliter suscepturi, simulque juxta facultatem his, quibus per eos constiterit injurias irrogatas, satisfaciant.

412. Quinimo c. Eos, qui de Sentent. excommun. statuitur, quod absoluti propter mortis articulum, vel aliud impedimentum

a sententia excommunicationis ab eo, a quo alias non poterant, cessante impedimento, quam cito commode poterunt, se illi, a quo alioquin absolvi debuissent, contempserint præsentare, mandatum ipsius super illis, pro quibus excommunicati fuerant, humiliter recepturi, et satisfacturi, prout justitia suaserit, in eandem sententiam recidant ipso jure.

413. Intellige hoc, non quod redeat eadem numero excommunicatio (hæc enim per absolutionem jam fuit sublata) sed alia omnino similis priori, et quidem ipso jure propter novam inobedientiam, atque contemptum sese debite præsentandi de novo commissum. Arbitrantur etiam nonnulli apud Dianam, part. 2, tract. de Conclavi, resol. 33. Quod cit. c. Eos qui, de Sentent. excommun. in 6, loquatur de excommunicatis denunciatis seu deductis ad forum externum, non vero de excommunicatis non deductis. Verum prior sententia est communiter recepta, nec proinde ab ea recedendum.

414. Quæritur IV. An similiter in mortis articulo absoluti a casibus reservatis, v. g. episcopo, sed nullam censuram annexam habentibus, teneantur, si convalescerint, comparere coram superiore, sicuti tenentur absoluti ab aliqua censura? Resp. Negative, cum Navarro, cap. xxvi, Manualis, n. 26. Suarez, et aliis communiter contra Hurtadum, quem in oppositum citat Diana, part. 4, tract. IV, resolut. 199. Ratio est, tum quia peccata talia jam fuerunt directe absoluta, eo quod in mortis articulo cesset omnis reservatio; nemo autem tenetur eadem peccata bis confiteri; tum quia nullo jure constat talis obligatio, sicuti constat de habentibus censuram reservatam.

415. *Absolutus in mortis articulo a casibus episcopalibus non tenetur se postea præsentare illi.* — Neque urget id, quod habetur statutum de absolutione a censuris. Nam imprimis diversa juris dispositio oppositum suadet. Deinde excommunicatio non incurritur nisi ob contumaciam, unde dignum est, ut talis specialiter se humiliet, et obsequentem ostendat Ecclesie, vel superiori, cui fuit contumax: secus est in aliis casibus reservatis. Tandem etiam absolutus a censuris in casu præmisso, non tenetur postmodum adire superiorem ad hoc, ut iterum absolvatur, cum jam absolutus sit; sed ut mandatum ejus accipiat, atque ostendat suam obedientiam ad recipiendam debitam me-

dicinam, et ad exhibendam majorem satisfactionem, si superior ipse majorem judicaverit imponendam, ut habetur in jure.

§ IX.

DE POTESTATE ABSOLVENDI AB HÆRESI, ET ALIIS CASIBUS RESERVATIS COMPETENTE REGULARIBUS TAM RESPECTU SUORUM SUBDITORUM, QUAM SECULARIUM.

416. *Regulares pro absolutione non mittuntur Romam.* — Quæritur I. Qualem potestatem habeant superiores regulares absolviendi a reservatis quibuscunque suos subditos? Ante responsionem notandum primo, quod monachi, alique regulares, ob mutuam percussionem (idem servata proportionem dic de aliis casibus Papalibus juxta dicta n. 374) non sint mittendi ad Sedem Apostolicam, sed possint absolvi a suo prælato. Ita enim habetur c. Monachi, de Sentent. excommun. idque in religionis favorem, et ut evagandi materia subtrahatur, extenditur in c. Cum illorum, de Sentent. excommun. etiam ad eos, qui ante ingressum religionis tale quid commiserunt: nisi excessus ipsorum extiterit difficilis, et enormis, ut mox ibidem subjungitur. Et hinc n. 379, annumerantur regulares inter habentes impedimentum adeundi summum Pontificem.

417. *Prælati regulares habent jurisdictionem quasi episcopalem.* — Notandum secundo, quod prælati regulares, ut sunt generales, et provinciales, ac hujusmodi superiores majores exempti, habeant jurisdictionem quasi episcopalem in suos subditos, prout loquuntur omnes auctores. Desumitur autem hoc ex c. Abbates, de Privileg. in 6, ibi: « Monasteriorum suorum conversis, et qui ad illa convolaverint, et in quos ecclesiasticam, et quasi episcopalem jurisdictionem obtinent. » Concordat Glossa, in Clem. 1, De rebus Ecclesie non alien. §. Proprii. Accedit ratio, quia jurisdictio in regulares, quæ erat penes episcopos, dum essent regularium superiores, translata est in prælatos regulares per exemptionem a jurisdictione episcoporum.

418. *Sed non omnes.* — Porro nomine prælatorum regularium jurisdictionem, quasi episcopalem habentium intelliguntur soli superiores majores, nempe generales, et provinciales, ac hujusmodi. Licet enim prælati cæteroquin dicantur omnes illi, qui

sunt superiores conventuum cum jurisdictione, arg. c. Decernimus de Judiciis, ibi: « Et alii ecclesiarum prælati: » ac nomine prælaturæ etiam comprehendatur prioratus, guardianatus, magistratus, seu alia superioritas localis; secundum quod sunt diversa nomina talium prælatorum, qui religionis præsent, ut notavit Glossa, in c. Nullus, de Election. in 6, §. Prælaturam. Nihilominus guardiani, alique superiores locales tantum habent in suos subditos jurisdictionem ordinariam, et dignitatem ecclesiasticam, qualem habent parochi, et curati, ut notat Sanctorus de Melfi, in Statuta generalia, cap. 1, Statuto, 4, § Guardianum; non autem quasi episcopalem. His prænotatis:

419. *Generales et provinciales possunt absolvere suos subditos ab omnibus, a quibus episcopus de jure communi absolvit suos diocesanos.* — Resp. I. Regulares prælati generales, et provinciales, possunt absolvere suos subditos ab omnibus casibus, a quibus possunt episcopi suos absolvere de jure communi. Ita communis doctorum, quos citat, et sequitur Herinck, disp. 7, de Sacramento penitentiae, quæst. 3, et Sannig, disp. 11, de Penitentia, quæst. 9, n. 8. Ratio patet ex proxime dictis. Confirmatur hoc ex constitutione Pii V (et habetur in Bullario Romano, constit. ejus 132) ubi priori conventuali, et superioribus prælati ordinis prædicatorum, ne sint deterioris conditionis quam sæculares, conceditur eadem facultas absolviendi et dispensandi erga subditos dicti ordinis, quam habent episcopi in clericos et laicos sibi subditos: in hoc autem privilegio communicant alii ordines præsertim mendicantes, habentes communicationem privilegiorum.

420. *Doctrina practica.* — Ex his inferes conformiter dictis, quidnam possint vel non possint prælati regulares, quantum est de jure communi in absolviendis suis subditis. Nam sicut juxta dicta n. 372, et seqq. potest episcopus suos diocesanos impeditos personaliter ire Romam absolvere. Siquidem in religionem favorem, et ut tollatur evagandi materia, possunt superiores regulares absolvere ab omnibus casibus Papalibus, nisi excessus fuerint difficiles et enormes, de quibus n. seq. Et quia habent in suos subditos jurisdictionem ordinariam, et quasi episcopalem, possunt dictam facultatem absolviendi delegare aliis, ut in simili diximus supra n. 398.